

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

වල්පොල පියනන්ද අධහාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනම සංස්ථාගත කිරීම සඳහා වූ පනත් කෙටුම්පතකි

කළුතර දිස්තුික් පාර්ලිමේන්තු මන්තුී ගරු සංජීව එදිරිමාන්න මහතා විසින් 2023 සැප්තැම්බර් මස 05 වන දින ඉදිරිපත් කරන ලදී

(ගැසට් පතුයේ පළ කළේ 2023 අගෝස්තු මස 22 වන දින)

මුදුණය කිරීමට පාර්ලිමේන්තුව විසින් නියෝග කරන ලදී

[201 වන පනත් කෙටුම්පන]

ශී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී. කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 18.00 කැපැල් ගාස්තුව : රු. 150.00

මෙම පනත් කෙටුම්පත www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

වල්පොල පියනන්ද අධහාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනම සංස්ථාගත කිරීම සඳහා වූ පනතකි.

"වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනම" යනුවෙන් පූර්විකාව සඳහන් කරනු ලබන පදනමක් එකී පදනමේ සාමාජිකයන් එකඟ වූ රීති අනුව, ඒ පදනමේ පරමාර්ථ හා ඊට අදාළ කාරණා ඵලදායී ලෙස කිුිිියාවේ යෙදවීමේ කාර්යය සඳහා මෙතෙක් කල් ශීූ මහා 5 විහාර පාර, පාමංකඩ, දෙහිවල යන ලිපිනයෙහි පිහිටුවා තිබු හෙයින් ද :

එකී පදනම පිහිටුවනු ලැබුවේ යම් පරමාර්ථ සහ කරුණු සඳහා ද, ඒ පරමාර්ථ සහ කරුණු මෙතෙක් කල් එකී පදනම විසින් සාර්ථකව කියාත්මක කර සහ ඉටු කර ඇති හෙයින් සහ එකී පදනම සංස්ථාගත 10 කරන ලෙස ඉල්ලා ඇති හෙයින් ද :

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ :—

- 1. මේ පනත 2023 අංක දරන වල්පොල පියනන්ද අධාාපන ලුහුඬු නාමය සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ) පනත යනුවෙන් 15 හඳුන්වනු ලැබේ.
- 2. මේ පනත කියාත්මක වීම ආරම්භ වන දින සිට සහ ඉන් වල්පොල පසු (මෙහි මින් මතු "පදනම" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) පියනන්ද අධාාපන සහ වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනමේ දැනට සංස්කෘතික සාමාජිකයන්ව සිටින තැනැත්තන් සහ මෙයින් සංස්ථාපනය කරනු ^{පදනම} 20 ලබන සංස්ථාවට මින් මතු බඳවා ගනු ලබන තැනැත්තන් (මෙහි $\stackrel{\omega_0}{\mathrm{aff}}$ ම මින් මතු ''සංස්ථාව'' යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන) වල්පොල පියනන්ද අධාාපන හා සංස්කෘතික පදනම යන නාමය සහ අභිධානය යටතේ අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් ඇති සංස්ථාවක් විය යුතු ය. තව ද, ඒ නාමයෙන් ඒ සංස්ථාව විසින් ද, එයට විරුද්ධව ද 25 සියලු අධිකරණවල දී නඩු පවරනු ලැබිය හැකි අතර, පොදු මුදුාවක් තබා ගැනීමේ, එය භාවිත කිරීමේ, ස්වකීය අභිමතය පරිදි එය වෙනස් කිරීමේ, පූර්ණ බලය හා අධිකාරය ඒ සංස්ථාවට

ඇත්තේ ය.

2 වල්පොල පියනන්ද අධ්‍යාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

3. සංස්ථාව සංස්ථාපනය කරනු ලබන්නේ කවර පරමාර්ථ සංස්ථාවේ සඳහා ද, ඒ පරමාර්ථ පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතු යයි මෙයින් ^{පොදු පරමාර්ථ} පුකාශ කරනු ලැබේ :—

- (අ) සංඝයා වහන්සේලා බුද්ධ ශාසන වැඩ සඳහා විදේශ රටවල 5 සංචාරය කිරීමට පෙර ඔවුන් වඩාත් සූදානම් වීම සඳහාත්, සංස්කෘතික ගැටීම් වැළැක්වීම සඳහාත්, අනෙකුත් රටවල අධාාපනික හා සංස්කෘතික දැනීම පුවර්ධනය කිරීම;
 - (ආ) අනෙකුත් රටවල සංස්කෘතීන්, චාරිතු වාරිතු සහ භාෂාවන් අධායනය කිරීමේ දී සංඝයා වහන්සේලාට සහාය වීම;
- (ඇ) ශිෂාත්ව, පුදාන සහ තැගි පිහිටුවා ඒවා සුදුසු ශී ලාංකික ශිෂායන්ට ලබා දීම හා ඔවුන්ගේ අධාාත්මික, දාර්ශනික, සංස්කෘතික, විදාාත්මක හා කාර්මික අධාාපනය සඳහා සහාය වීම;
- (ආ) ශී් ලාංකිකයන්ට හා ඇමෙරිකානුවන්ට ඔවුන්ගේ එක් එක් සංස්කෘතීන්, භාෂාවන් හා වෙනත් භාෂාවන් හැදෑරීම සඳහා සහාය වීම, අධාාපනික සංචාර සංවිධානය කිරීම, එම සංචාර සඳහා සහභාගීවන්නන්ට නේවාසිකාගාර පහසුකම් සැලසීම හා අධාාපනික හා සංස්කෘතික නියෝජිතයන් හුවමාරු කර ගැනීම;
- 20 (ඉ) පුස්තකාල පිහිටුවා පවත්වාගෙන යෑම, සංස්ථාවේ පරමාර්ථ පුවර්ධනය හා වැඩිදියුණුව සඳහා හිතකර යයි අදහස් කරනු ලබන පොත්, පුවෘත්ති පතු, වාර සඟරා හා අනෙකුත් පුකාශන මිල දී ගැනීම, ඒවාට දායක වීම හා පුකාශයට පත් කිරීම;
- 25 (ඊ) සංස්ථාවේ පරමාර්ථවලට සමාන පරමාර්ථ ඇති දේශීය හා විදේශීය සමිති හා සංවිධාන සමග සම්බන්ධ වී සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම;
- (උ) සමාන පරමාර්ථ ඇති දේශීය හා විදේශීය සංගම්, සමිති හා සංවිධානවල සහයෝගයෙන් අවශාතා ඇති අයට ඇස් 30 කණ්ණාඩි ලබා දීමට සහාය වීම හා පුවර්ධනය කිරීම.

වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

4. (1) සංස්ථාවේ කටයුතු අධාන්ෂ ජනරාල්, ගරු ලේකම්, ගරු සංස්ථාවේ භාණ්ඩාගාරික සහ සංස්ථාවේ තත් කාලයේ බලපවත්තා රීතිවලින් ^{කටයුතු} විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි සහ රීතිවලට අනුකුලව තෝරාපත් කිරීම කර ගනු ලබන එකෙකුලෙස් ලදුකුල කොට වෙනුස් කරීම කර ගනු ලබන එකොළොස් දෙනකුට නොඅඩු වෙනත් සාමාජිකන් 5 සංඛ්යාවකගෙන් සමන්විත වූ කළමනාකාර කමිටුවක් විසින් සංස්ථාවේ තත් කාලයේ බලපවත්තා රීතිවලට යටත් ව කළමනාකරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (2) සංස්ථාවේ සාමාජික ගරු වල්පොල පියනන්ද හිමි යාවජිව අධාන්ෂ ජනරාල් විය යුතු ය. අධාන්ෂ ජනරාල් පුධාන විධායක 10 නිලධරයා විය යුතු ය.
 - (3) සංස්ථාවේ පුථම කළමනාකරණ කමිටුව මේ පනත කිුිිිියාත්මක වීම ආරම්භ වන දිනයට පෙරාතුවම වූ දිනයේ දී සභාවේ කළමනාකාර කමිටුවේ සාමාජිකත්වය දැරුවා වූ තැනැත්තන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු ය.
- 5. බැංකු ගිණුම් විවෘත කිරීමේ, පවත්වාගෙන යාමේ හා වැසීමේ සංස්ථාවේ ද ඇප ඇතිව හෝ නැතිව මුදල් ණයට ගැනීමේ හෝ ලබා ගැනීමේ සාමානා ද, පුදානයන් හා පරිතෳාග භාර ගැනීමේ සහ එකතු කිරීමේ ද, සංස්ථාවේ මුදල් ආයෝජනය කිරීමේ ද, සංස්ථාවේ පරමාර්ථ ඉටු කර ගැනීම සඳහා අවශා නිලධරයන් සහ සේවකයන් සේවයට 20 බඳවා ගැනීමේ, සේවයේ නියුක්ත කිරීමේ, සේවයෙන් පහකිරීමේ ද බලය ඇතුළුව, සංස්ථාවේ සියලුම පරමාර්ථ හෝ එහි යම් පරමාර්ථයක් පුවර්ධනය කිරීම හෝ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අවශා හෝ යෝගා සියලු කිුයා, කරුණු හෝ දේවල් ඉටු කිරීමේ, ඉටු කිරීමේ සහ කිුිිිියාවේ යෙදවීමේ බලය මේ පනතේ සහ වෙනත් යම් ලිඛිත 25 නීතියක විධිවිධානවලට යටත්ව සංස්ථාවට ඇත්තේ ය.

- 6. (1) සංස්ථාව විසින් කලින් කල යම් මහා සභා රැස්වීමක දී සංස්ථාවේ රීති ඊට පැමිණ ඡන්දය දෙන සාමාජිකයන්ගෙන් තුනෙන් දෙකකට නොඅඩු බහුතර ඡන්දයෙන්, පහත දැක්වෙන සියලු කාරණා හෝ ඉන් කිසිවක් සඳහා මේ පනතේ හෝ වෙනත් යම් ලිබිත නීතියක 30 විධිවිධානයන්ට අනුකූල නොවන රීති සෑදීම නීතානුකූල වන්නේ ය:–
 - (අ) සාමාජිකයන් වර්ග කිරීම, සාමාජිකයන් විසින් ගෙවිය යුතු සාමාජික ගාස්තු, ඔවුන් ඇතුළත් කර ගැනීම, අස් කිරීම, නෙරපීම හෝ ඉල්ලා අස්වීම;

වල්පොල පියනන්ද අධ්‍යාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

- (ආ) සංස්ථාවේ හා අධාන්ෂ මණ්ඩලයේ රැස්වීම් කැඳවීම හා පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පටිපාටිය, එකී රැස්වීම්වල ගණපූරණය ද, ඔවුන්ගේ බලතල හා කාර්යයන් කිුියාත්මක කිරීම හා ඉටු කිරීම;
- (ඇ) සංස්ථාවේ විවිධ නිලධරයන්, අනුයෝජිතයන් සහ සේවකයන් පත් කිරීම, ඔවුන්ගේ බලතල, කාර්යය සහ කර්තවා;
 - (ඈ) සංස්ථාවේ සහ අධාක්ෂ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වීම සඳහා අවශා කරන සුදුසුකම්;
- 10 (ඉ) සංස්ථාවේ දේපල පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම.
- (2) සංස්ථාව විසින් සාදනු ලබන යම්කිසි රීතියක්, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ රීතියක් සාදනු ලබන ආකාරයෙන් ම සහ එවැනිම රැස්වීමක දී සංශෝධනය කිරීම, වෙනස් කිරීම හෝ 15 ඒවාට යමක් එකතු කිරීම හෝ ඒවා පරිච්ඡින්න කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.
 - (3) සංස්ථාවේ සාමාජිකයන් සංස්ථාවේ රීතිවලට යටත් විය යුතු ය.
- 7. මේ පනත කිුයාත්මක වීම ආරම්භ වන දිනයේ දී පැවැති ^{පදනම විසි}න් 20 පදනම විසින් ගෙවිය යුතු ව තිබූ සියලු ණය සහ බැරකම් මෙයින් සහ පදනමට සංස්ථාපනය කරනු ලබන සංස්ථාව විසින් ගෙවිය යුතු අතර, එදිනට කංස්ථාපනය කරනු ලබන සංස්ථාව විසින් ගෙවිය යුතු අතර, එදිනට කය පදනමට අයවිය යුතු ව තිබූ සියලු ණය සහ ලැබිය යුතුව තිබූ සම්මාදම් මුදල්, පුදාන සහ දායක මුදල් මේ පනතේ කාර්ය සඳහා සංස්ථාවට ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

8. (1) පදනමට එහිම අරමුදලක් තිබිය යුතු අතර, පදනම සඳහා සංස්ථාවේ සහ වෙනුවෙන් භාරගනු ලබන තාහග, රික්තවරණ පැවරීම්, පරිතහාග, අරමුදල සම්මාදම් මුදල්, දායක මුදල් ගාස්තු හෝ පුදාන පදනම විසින් තීරණය කරනු ලබන පරිදි බැංකුවක හෝ බැංකු වැඩි ගණනක සංස්ථාවේ බැරට තැන්පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ සංස්ථාව සතු බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා කිුයාත්මක කිරීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී හා කිරීමේ දී පදනම විසින් වියදම් කරන ලද සියලුම මුදල් භාර අරමුදලින් ගෙවිය යුතු ය.

වල්පොල පියනන්ද අධාාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

9. යම් මිලට ගැනීමකින්, පුදානයකින්, තාහගයකින්, සංස්ථාව විසින් තෙස්තමේන්තු බැහැර කිරීමකින් හෝ වෙනත් යම් ආකාරයකින් _{නිශ්චල} දේපල හෝ පදනම වෙත සතු කරනු ලබන යම් චංචල හෝ නිශ්චල දැරිය හැකි බව දේපලක් අත්කර ගැනීමට සහ දැරීමට නීතියෙන් බලය හා හැකියාව 5 ඇති අතර, එකී සියලු දේපල පදනම විසින් මේ පනතේ කාර්ය සඳහා දැරිය යුතු ය. තව ද, පදනමේ තත් කාලයේ බලපවත්නා රීතිවලට යටත්ව එකී දේපල විකිණීමේ, උකස් කිරීමේ, බද්දට දීමේ, හුවමාරු කිරීමේ හෝ අනාාකාරයකින් බැහැර කිරීමේ පූර්ණ බලය ද පදනම සතු වන්නේ ය.

10 10. සංස්ථාවේ කිසිම සාමාජිකයකු සංස්ථාවේ ණය සහ බැරකම් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම ගෙවා සමථයට පත් කිරීමේ කාර්යය සඳහා හෝ වෙනත් යම් සීමා කිරීම කාර්යයක් සඳහා හෝ ඔහුගෙන් සංස්ථාවට අයවිය යුතු සාමාජික මුදල් පුමාණය ඉක්මවන යම් දායක මුදලක් ගෙවීමට යටත් නොවන්නේ ය.

11. පදනම විසුරුවා හැරීමේ දී එහි සියලු ණය සහ බැරකම් පදනම පියවීමෙන් පසු කවර හෝ දේපලක් ඉතිරි වූවහොත්, ඒ ^{විසුරුවා} දේපල පදනමේ සාමාජිකයන් අතර බෙදනු නොලැබිය යුතු _{ඉතිරිවන} අතර, පදනමේ පරමාර්ථවලට සමාන පරමාර්ථ ඇත්තා වූ ද දේපල ස්වකීය රීති අනුව යම් ආදායමක් හෝ දේපලක් ස්වකීය සාමාජිකයන් 20 අතර බෙදා දීම තහනම් කරනු ලබන්නා වූ ද, වෙනත් යම් ආයතනයකට හෝ ආයතනවලට ඒ දේපල දීම හෝ පැවරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

- 12. (1) සංස්ථාපිත මණ්ඩලයේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය විය ගිණුම් සහ යුතුය.
- 25 (2) සංස්ථාපිත මණ්ඩලය විසින් එහි ආදායම සහ වියදම්, හා බැරකම් සහ සංස්ථාපිත මණ්ඩලයේ වෙනත් සියලු ගනුදෙනු පිළිබඳව
- (3) සංස්ථාපිත මණ්ඩලයේ ගිණුම්, විගණකාධිපතිවරයා විසින් හෝ ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 154 වන වාවස්ථාව පුකාර 30 විගණකාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සුදුසුකම්ලත් විගණකවරයකු විසින් වාර්ෂිකව විගණනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

නිසි ගිණුම් තබා ගැනීමට කටයුතු සැලැස්විය යුතුය.

වල්පොල පියනන්ද අධහාපන සහ සංස්කෘතික පදනම (සංස්ථාගත කිරීමේ)

- (4) මේ වගන්තියේ "සුදුසුකම්ලත් විගණකවරයා" යන්නෙන් -
- (අ) ශීු ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ හෝ නීතියෙන් පිහිටුවන ලද වෙනත් යම් ආයතනයක හෝ සාමාජිකයකු වූ ද, ගණකාධිකාරීවරයකු වශයෙන් වෘත්තියෙහි යෙදීමට ඒ ආයතනයේ සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයක් දරන්නා වූ ද තැනැත්තෙක්; හෝ
- (ආ) ගණකාධිකාරී ආයතනයක එක් එක් නේවාසික හවුල්කරු, ශීු ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ හෝ නීතියෙන් පිහිටුවන ලද වෙනත් යම් ආයතනයක හෝ 10 සාමාජිකයකුවන්නා වූ ද, ගණකාධිකාරිවරයකු වශයෙන් වෘත්තියේ යෙදීමට ඒ ආයතනයේ සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයක් දරන්නා වූ ද, එවැනි වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයක්,

අදහස් වේ.

5

- 15 13. පදනමේ මුදුාව පදනමේ සාමාජිකයන් දෙදෙනකු ඉදිරිපිට පදනමේ මුදුාව දී හැර, කවර වූ හෝ සාධන පතුයකට නොතැබිය යුතු අතර, එකී තැනැත්තන් තමන් පැමිණ සිටින බවට සලකුණක් වශයෙන් එකී සාධන පතුයෙහි තම නම් අත්සන් කළ යුතු ය. තව ද, එම අත්සන් කිරීම සාක්ෂිකරුවකු වශයෙන් යම් තැනැත්තකුගේ අත්සන් කිරීමකට 20 පරිබාහිරව විය යුතු ය.
- 14. මේ පනතේ සඳහන් තැනැත්තන්ගේ හා ඔවුන් විසින් ඔවුන් ජනරජයේ සහ යටතේ හිමිකම් පාන තැනැත්තන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට හැර අනෳයන්ගේ ජනරජයේ හෝ යම් රාජා මණ්ඩලයක හෝ සංස්ථාවක හෝ වෙනත් අයිතිවාසිකම් යම් තැනැත්තකුගේ අයිතිවාසිකම්වලට මේ පනතේ ඇතුළත් කිසිවකින් අාරක්ෂා කිරීම 25 හානියක් හෝ බලපෑමක් නොවිය යුතු ය.

15. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය ^{ඇති} වූ විට බලපැවැත්විය යුතු ය.

සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව

